

Gäller för:
Vårdcentral Södermalm

Rutiner för diabetesmottagningen, Cario Vårdcentral Södermalm

Medicinsk behandling ska följa gällande vårdprogram enligt VISS.nu [Diabetes hos vuxna - Viss.nu](#) och [Diabetes - omvårdnad - Viss.nu](#)

Diagnoskriterier

- Faste-P-glukos $\geq 7,0$ mmol/L (konfirmerande prov i form av fasteproprov, HbA1c-prov eller glukosbelastning vid ytterligare ett tillfälle krävs)
- OGTT (oral glukostoleranstest): 2 tim kapillärt P-glukos $> 12,2$ mmol/L (venöst $> 11,1$ mmol/L) (konfirmerande prov i form av fasteproprov, HbA1c-prov eller glukosbelastning vid ytterligare ett tillfälle krävs)
- Slumpmässigt P-glukos $\geq 12,2$ (kapillärt) eller $11,1$ (venöst) mmol/L vid samtidiga hyperglykemiska symtom
- HbA1c ≥ 48 mmol/mol (konfirmerande prov i form av fasteproprov, HbA1c-prov eller glukosbelastning vid ytterligare ett tillfälle krävs)
- HbA1c ≥ 48 mmol/mol med samtidigt faste-P-glukos $\geq 7,0$ mmol/L eller tvåtimmars glukos efter OGTT $\geq 12,2$ (kapillärt) eller $11,1$ (venöst) mmol/L

Nyupptäckt diabetes (via provsvar, inkommande remiss från annan vårdinstans och/eller nylistade patienter med känd diabetesdiagnos)

Obs! Remisser ställda till läkare besvaras av läkare och läggs ej till diabetessköterska

Läkarens ansvar

- Vårdprogram enligt VISS ska följas; [Diabetes hos vuxna - Viss.nu](#)
- PAL bokar in patienten för utredning och behandling.
- Dokumentera i TakeCare under rubriken "Diabetesbehandling":
  - Sjukdomsdebut
  - målvärde HbA1c
  - mikro - eller makroalbuminuri - Obs! välj aktivt under sökord "mikroalbuminuri" resp "mikroalbuminuri" (ja eller nej)

Original lagras elektroniskt. Utskrifter verifieras.

Gäller för:
Vårdcentral Södermalm

- Vid behandling med Metformin - Förse patienten med muntlig och skriftlig information om risken med laktatacidos (Rekommenderad maxdos 2g. Obs! Njurfunktion e-GFR < 45 ml/min max 1g/dygn, vid eGFR < 30 ml/min ska Metformin seponeras). Patientinformation skrivs ut från Janusinfo - [Till dig som medicinerar med Metformin](#)
- PAL ansvarar för diagnossättning / omsigtering.
- PAL dokumenterar i journalen vilka uppföljande prover som ska lämnas och när.
- Kardiovaskulär riskskattning och dokumentera i TakeCare under rubriken "Hjärta-kärl":
  - Målvärde för blodtryck
  - Målvärde för HbA1c
  - Målvärde för LDL - Använd SCORE2-Diabetes för att bedöma vilken risk patienten har:
    - Patient med måttlig risk är målet LDL < 2,6 mmol/L
    - Patient med hög risk är målet LDL < 1,8 mmol/L
    - Patient med mycket hög risk är målet LDL < 1,4 mmol/L
- Kontrollera HbA1c efter 3 månader om målvärde ej uppnåtts.
- Remiss för ögonbottenfotografering skickas av läkare vid nyupptäckt diabetes
- Vid insättning av insulin ordinerar startdos av PAL och målvärde för fasteglukos dokumenteras i journalen. Adminbokning till diabetes-ssk som kallar pat för uppstart och genomgång.
- Uppföljning hos diabetesansvarig sjuksköterska för vidare omhändertagande, bokas av PAL som admin-ärende i diabetessköterskas Take-Care kalender (obs! ej via internmeddelande). Om mer brådskande kan besök bokas direkt.

Diabetesansvarig sjuksköterska (diabetes-ssk)

- Vårdprogram enligt VISS ska följas; [Diabetes hos vuxna - Viss.nu](#) och [Diabetes - omvårdnad - Viss.nu](#)
- Fördjupad information om diabetes och komplikationer på sikt vid

Original lagras elektroniskt. Utskrifter verifieras.

Gäller för:
Vårdcentral Södermalm

---

bristfällig metabol kontroll.

- Anamnes livsstil. Vid behov skicka remiss till dietist, fysioterapeut samt utfärda FaR.
- Kontrollera vikt, längd, BMI, midjemått och blodtryck.
- Bedöma fotstatus och ge egenvårdsutbildning samt remiss till medicinsk fotsjukvård vid riskgrupp 2-3.
- Genomgång av blodsockermätare, informera om syftet med mätningar och tolkning av resultat.
- Förskrivning av diabeteshjälpmedel.
- Information om hypo- och hyperglykemi. Symtom, åtgärder och profylax.
- Informera patienten om NDR och dess betydelse för den nationella diabetesvården. Registrering i NDR efter patientens samtycke.
- Beställa uppföljande prover för utvärdering enligt PALs anteckning.
- Efterfråga samtycke om att kalla pat över öppet nät. Dokumentera i journalen.

Årskontroll (eller v b oftare) hos diabetes-ssk. Bokas av diabetes-ssk från väntelista.

- Prover enligt diabetesmallen (inkl kobalalmin vartannat år vid behandling med Metformin). Avvikande provsvar läggs till PAL för vidimering som via admin återkopplar till diabetes-ssk om ev åtgärder.
- Fortsatt egenvårdsutbildning och stöd. Uppföljning av livsstil.
- Vikt, midjemått, blodtryck.
- Kontrollera om patient har gjort ögonbottenfotografering. Dokumentera senaste ögonbottenundersökning, resultatet av denna och planering – Obs! Dokumentera under respektive sökord. Skriv EJ i fritext. Vid behov skickas remiss för ögonbottenundersökning av diabetes-ssk och svaret läggs in för vidimering av PAL.
- Fotstatus och egenvårdsutbildning samt remiss till medicinsk fotvård vid riskgrupp 2-3.
- Utvärdering av behandling utifrån målvärde HbA1c, lipider och blodtryck.

Original lagras elektroniskt. Utskrifter verifieras.

Gäller för:
Vårdcentral Södermalm

- Värdera patientens compliance? Finns biverkningar?
- Justering av Metformin/insulin. PAL vidtalas och ändrar i LM-listan. Vid behov bokas pat till läkarbesök.
- Genomgång av blodsockerkurva för patienter med insulinbehandling.
- Vid insulinbehandling kontrolleras huden avseende ev. lipohypertrofier. Gå igenom injektionsteknik.
- Förekommer hypoglykemier?
- EKG ska kontrolleras vart 3:e år. Bokas på usk/ssk. EKG-svar bokas som admin till PAL.

Rutin vid önskemål om diabetesutredning – Patienter som via telefon/chatt söker för diabetesrelaterade symtom (ökad törst, polyuri m.m) ska läggas på rond till PAL och ej bokas som admin till diabetes-ssk då detta är en medicinsk utredning.

- Akuta symtom med misstanke om diabetes bokas på akuttid till läkare.
- Vid avsaknad av symtom eller andra riskfaktorer, men där enbart oro eller hereditet anges som orsak till önskemål om provtagning, hänvisas pat till privat lab (t. ex Werlabs)

Rutin prediabetes

- Vårdprogram enligt VISS ska följas; [Prediabetes - Viss.nu](https://www.viss.nu)
- PAL registrerar diagnos prediabetes när det bekräftas via provsvar.
- Diabetes-ssk rekommenderar kontakt med dietist/fysioterapeut v b, utfärdar FaR samt lämnar ut informationsbroschyr.

Avbokningar/ombokningar/önskad kontakt med diabetes-ssk

- Avbokningar via teleQ/chatt utan önskemål om ny tid, eller att de själva återkommer, avbokas med adminnotis till berörd diabetes-ssk som lägger tillbaka pat till väntelista (VL).

Original lagras elektroniskt. Utskrifter verifieras.

Gäller för:
Vårdcentral Södermalm

- Ombokningar görs direkt av ssk/dsk i telefon/chatt som samtidigt påminner pat om att lämna

prover (om labremiss finns inlagd).

- Vid önskemål om kontakt med diabetes-ssk via TeleQ/FLOW - Ssk i chatt/telefon gör en bedömning av ärendet. Vid icke brådskande ärenden bokas som admin i diabetes-ssk TakeCare kalender för vidare kontakt med patienten.

Övrigt

- NDR - Diabetes-ssk ansvarar för regelbunden sändning (1 gång/vecka) av data till NDR via MEDRAVE.

- Allmänna kontrollistan för diabetes:

- Diabetes-ssk ansvarar för regelbunden genomgång (1 gång/vecka) av Allmänna kontrollistan.
- Om pat inte varit på årskontroll ska diabetes-ssk skicka VIK och kallelse till pat.
- Om pat varit på diabeteskontroll inom 1 år men diagnos saknas för det besöket ska ansvarig läkare/ssk kontaktas för att komplettera besöksjournalen med adekvat diagnos.
- Om pat har både diabetes och hypertoni ansvarar diabetes-ssk för uppföljning av båda diagnoserna.
- Om pat har både diabetes och KOL ansvarar diabetes-ssk för att kalla pat på årskontroll för diabetes och därefter boka pat för spirometriundersökning till astma-/KOL-ssk.

- Diabetes-ssk ansvarar för dokumentation och diagnossättning vid svar på VIK.

- Diabetes-ssk och diabetesansvarig läkare rondar tillsammans diabetespatienter med fokus på olika valda parametrar.

Original lagras elektroniskt. Utskrifter verifieras.